

Informacja do BIP o wynikach kontroli problemowej w Gminie Chełmża

Sporządzona w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1429 ze zm.) art. 4 ust. 1, pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4, ppkt a.

Cel kontroli: kontrola problemowa w ramach nadzoru Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nad działalnością samorządu terytorialnego w zakresie zadań realizowanych wynikających

z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.).

Temat kontroli: Działania podejmowane przez gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Czas przeprowadzenia kontroli: 14,17 i 18 czerwca 2019 r.

W wyniku prowadzonego postępowania kontrolnego działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny przedstawiony w protokole kontrolnym, podpisany przez Pana Wójta Gminy Chełmża w dniu 02 sierpnia 2019 r.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego działając na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i § 19 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przekazano Wójtowi Gminy Chełmża następujące zalecenia pokontrolne:

Zalecenie 1

Uzupelnienie przyjętego Uchwałą NR XXVII/224/17 Rady Gminy Chełmża z dnia 28 lutego 2017 r. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie o harmonogram zadań;

Gmina Chełmża wywiązała się z nałożonego obowiązku określonego w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Uchwałą Rady Gminy Chełmża został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021. Niniejszy Program zawiera cel główny, cele szczegółowe, określa instytucje świadczące pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, zakłada bieżący monitoring, określa źródła finansowania.

W dokumencie brak harmonogramu działań na poszczególne lata. Z zawartych treści nie wynika jakie przyjęto do realizacji zadania, terminy ich wykonania, nie wskazano planowanej liczby osób objętych konkretnym działaniem (jaka grupa odbiorców), nie określono też podmiotów bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację konkretnych zadań.

Zalecenie 2

Dokonanie zmian w Uchwale Nr III/13/10 Rady Gminy Chełmża z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz uwagami zawartymi w protokole kontroli;

Rada Gminy Chełmża wywiązała się z ustawowego zadania jakim jest *określenie w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Przedmiotowa Uchwała nie została opublikowana Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a jako termin określający jej wejście w życie, przyjęto, dzień podjęcia. Praktyka ta spowodowała tym samym naruszenie art. 88 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 4 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.*

W analizowanej Uchwale wskazano także 3 letnią kadencję Zespołu Interdyscyplinarnego, przy czym po upływie wskazanego w Uchwale czasookresu Zespół nie został ponownie formalnie powołany. Ponadto Rada Gminy określiła przyczyny, w których Wójt Gminy Chełmża odwołuje członka Zespołu, m.in. w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub skarbowe. Przesłanka odwołania z członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym wykracza poza upoważnienie do określenia trybu i sposobu odwoływania członków ww. Zespołu.

Nieprawidłowości kontrolujący stwierdzili również w Regulaminie określającym szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, który stanowi załącznik do wyżej cyt. Uchwały.

Za niewłaściwe uważa się wskazanie procedury wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz jego kadencji na okres 3 lat, która nie wynika z przepisu prawa (kadencja 3 letnia nie dotyczy Zespołu na poziomie gminy). Ponadto zatwierdzono w Regulaminie *formularz zgody osoby/rodziny na podejmowanie działań na rzecz rodziny przez Zespół*. W myśl art. 9d.1. rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: *Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty: i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie*.

Zalecenie 3

Zobowiązanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do monitorowania przekazywania formularzy „Niebieska Karta-B” osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie;

Nie we wszystkich procedurach można było stwierdzić, czy wręczono formularz „NK-B”, tj. pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Czynność ta nie zawsze była dokumentowana.

Zalecenie 4

Zobowiązanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do właściwego prowadzenia procedur „Niebieskie Karty”, dokumentowania podjętych działań;

Stwierdzono, że Przewodniczący Zespołu ewidencjonował procedury „Niebieskie Karty” w odrębnym rejestrze korespondencji. Dla każdej indywidualnej sprawy prowadził oddzielną teczkę. Stwierdzono brak udokumentowania skutecznego sposobu działania Przewodniczącego Zespołu w zakresie przekazania formularza „Niebieska Karta-A” wszystkim członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, stosownie i w terminach zgodnych z § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

W myśl zapisu art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie organem uprawnionym do powoływania grup roboczych jest zespół interdyscyplinarny. W Gminie Chełmża przyjęto, iż Przewodniczący zwołuje posiedzenia (jest to właściwa i skuteczna praktyka). Jedynie należy kwestię tę umocować prawnie, poprzez imienne upoważnienie wydane przez członków Zespołu.

Zalecenie 5

Rzetelne sporządzanie formularza „Niebieska Karta-C” stanowiącego analizę sytuacji rodziny oraz indywidualnego planu pomocy, w zakresie wyznaczania działań dla poszczególnych przedstawicieli służb i instytucji;

Stwierdzono, że osoby dotknięte przemocą w rodzinie były zapraszane na spotkanie grupy roboczej (treść nakierowana na udzielenie pomocy, zachęcająca do dalszej współpracy). Formularz „Niebieskie Karty-C”, stanowił narzędzie pracy, które sporządzane było na posiedzeniu członków Grupy Roboczej w obecności osoby zaproszonej. Ustalano diagnozę sytuacji, w tym: sytuację rodzinną, zawodową, ekonomiczną, mieszkaniową, zdrowotną, sytuację dzieci.

W kontrolowanych procedurach nie we wszystkich formularzach „Niebieskie Karty-C” zaznaczone były działania dla poszczególnych podmiotów właściwych w danej procedurze. Pomimo, iż w planie pomocy przyjęte były zadania dla jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, dokumentują je wyłącznie pracownicy socjalni. Notatki, które sporządzali, były czytelne, dokumentujące informacje o zastanej sytuacji rodzin oraz podjętych działaniach.

Zalecenie 6

Interdyscyplinarne prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” poprzez czynny udział przedstawicieli policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia. Rzetelne dokumentowanie każdej czynności podjętej przez wymienione służby i gromadzenie tej dokumentacji w teczkach rodzin dotkniętych przemocą (opracowania diagnozy sytuacji i potrzeb, opracowania indywidualnych planów pomocy, weryfikowania i modyfikowania tych planów monitorowania sytuacji osoby/rodziny);

W wyniku kontroli stwierdzono brak dokumentowania działań policji, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia – w aktach znajdowały się jedynie wykazane działania jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Zadania przedstawicieli instytucji uprawnionych do podejmowania czynności w procedurach Niebieskich Kart są ściśle określone w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, a zapis § 10 ust.1 obowiązuje, by wszystkie podjęte działania były dokumentowane. W związku z powyższym każdy przedstawiciel instytucji i służb, powołany do składu konkretnej Grupy Roboczej w Gminie Chełmża, powinien rzetelnie wykonywać obowiązki, zgodnie z kompetencjami, do których jest prawnie zobowiązany, a w szczególności dążyć do zaprzestania przemocy w danej rodzinie, odpowiednio dokumentując zakres poczynionych ustaleń oraz proponowanej pomocy.

Zalecenie 7

Podejmowanie działań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym kierowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;

W przedłożonej dokumentacji nie stwierdzono działań ZI skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie wymaganych z § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” – motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu.

Zalecenie 8

Dokumentowanie zakończenia procedury „Niebieskie Karty”, według wskazań wynikających z rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego podejmował decyzję o zakończeniu działań w procedurze „Niebieskie Karty”, sporządzając Protokół. Stwierdzono, że Protokoły z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” nie zawierały wymaganych danych jakie określa wymieniony przepis prawa (powinien być uszczegółowiony, wskazywać na konkretne formy pomocy w indywidualnym przypadku).

Ponadto w analizowanych procedurach pod kątem ich zakończenia stwierdzono brak wyczerpujących notatek i materiałów źródłowych poszczególnych przedstawicieli służb i instytucji biorących udział w procedurze, stanowiących podstawę do zakończenia działań. Niewłaściwie informowano o zakończeniu procedury. Informacje przekazywano wyłącznie przedstawicielom Policji. Zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty w niej uczestniczące.

Kontrolę przeprowadzili:

Inspektorzy Samodzielnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Wydział Polityki Społecznej.

Protokół i zalecenia pokontrolne zatwierdził:
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej